

قدرت فیلم

■ هاوارد سوپر
■ مترجم: خشایار
قشقای
■ ناشر: بیدگل

هاوارد سوپر از برجسته‌ترین اساتید سینما در آمریکا است که با کتاب «قدرت فیلم» درک دیگری از سینما به ما می‌دهد؛ به بیانی دیگر، آنچه را که زمانی ارسطو برای درام انجام داد، اکنون هاوارد سوپر برای فیلم انجام داده. سوپر در این کتاب به ما می‌گوید چرا فیلم بیش از یک قرن هنر مسلط است و اینکه چرا همچنان از این قدرت در زندگی ما برخوردار است. «قدرت سینما» کتابی عمیق و کوتاه که خواندن آن به شکل معجزه‌آسایی سرگرم‌کننده است.

نوشتن زن در دل سینما

■ نویسنده:
جانت مک کیب
■ مترجم:
طلیحه حسینی
■ ناشر: بان

کتاب «مطالعات فمینیستی فیلم» (نوشتن زن در دل سینما) به طرح آن دسته از تحولات نظریه فمینیستی فیلم و نظریه پردازی سینما می‌پردازد که با تحقیقات فمینیستی از اوایل دهه ۱۹۷۰ تاکنون مطرح شده است. هر چند نظریه فمینیستی فیلم از دل خود مطالعات سینمایی پدید آمده، در عین حال وام‌دار رشته‌هایی فراتر از مرزهای آن بوده است.

آزو و بوپیکای سینما

■ نویسنده: دیوید
بوردول
■ مترجم: روبرت
صافاریان
■ ناشر: مرکز

این کتاب فقط کتابی درباره یاسوجیرو آزوی کارگردان افسانه‌ای ژاپن و خالق فیلم‌هایی چون داستان تکیو است و داستان علف‌های شناور نیست؛ کتابی به قلم دیوید بوردول درباره بوپیکای سینما هم هست. آزو و بوپیکای سینما از کتاب‌های نظری بوردول است. در این کتاب بوردول هم به یکی از فیلمسازان محبوب خود می‌پردازد و هم نظریه بوپیکای سینمای خود را در کاربست علمی می‌آزماید.

این ۹ نفر

کتاب گپ‌وگفت با کاردرست‌ها

گفت‌وگو با مارلون براندو، رابرت دنیرو، آل پاچینو و بازیگران سینماست

بانور حیم صالحی منتقد

دنیرو تعمیم داد. سه بازیگری که در فیلم «پدر خوانده» بازی کرده‌اند و هر کدام در مورد خود فیلم، نقش‌شان و چالش‌هایی که با آن مواجهه بوده‌اند و دو بازیگر دیگر حرف می‌زنند و بازی و عکس‌العمل آنها را برابمان تشریح می‌کنند. از این جهت، توالی رعایت‌شده در کتاب «گپ‌وگفت با کاردرست‌ها» جالب توجه است.

جدا از این، همان‌طور که در بالا اشاره شد، جذابیت اصلی کتاب برمی‌گردد به شخص بازیگران، دیدگاه‌شان به زندگی و پیرامون‌شان و البته حرفه‌شان که این مورد آخر می‌تواند یک مسترکلاس بسیار خوب و بی‌ادعا و کم‌هزینه، برای مشتاقان بازیگری یا دانشجویان و فعالان و... این رشته هنری باشد، و البته برای هر خواننده علاقمند به سینما.

و حالا شاید به جا باشد که اندکی با هر کدام از این مردان کاردرست آشنا شویم: **ریچارد برتون:** «من با لهجه غلیظ ولزی حرف می‌زدم و کسی حتی یک کلمه از حرف‌هام رو نمی‌فهمید. برای همین مجبور بودم یاد بگیرم که با لهجه معیار صحبت کنم؛ لهجه من کاملاً انگلیسی نیست؛ ولی خُب آمریکایی هم نیست و فکر نمی‌کنم دیگه ولزی هم باشه.»

ریچارد برتون عمر طولانی نکرد و زمانی هم که به شهرت جهانی رسید، به علت درگیری عاطفی‌اش با الیزابت تیلور، اکثر مصاحبه‌های او حول این رابطه خارج از ازدواج می‌گشت و کمتر مصاحبه جدی و به دور از حاشیه‌ای از او وجود دارد که قابل تأمل و بررسی - به‌خصوص از حیث هنری - باشد؛ اما خوشبختانه مصاحبه‌ای که کتاب «گپ‌وگفت با کاردرست‌ها» با آن آغاز می‌شود، جدا از رابطه بین برتون و تیلور به مسائلی متنوع و بسیاری چون نحوه ورود او به عرصه هنر، علاقه‌اش به تئاتر فاخر و شخص شکسپیر، کنترل خوبش در بازیگری و کنترل غرور زیادش، نظرش در مورد مکتب استیناسلاوسکی و دیدش به دنیا و آینده آن می‌پردازد؛ مصاحبه‌ای که می‌توان ادعا کرد نظیر آن با برتون وجود ندارد.

جک لمون: «آگه وایلدر بخواد از روی دفتر چه تلفن هم فیلم بسازه و برای من نقشی رو در نظر گرفته باشه،

قبولش می‌کنم.»

در کارنامه درخشان جک لمون، فیلم‌هایی که او با وایلدر کار کرده چون الماسانی درشت و خوش‌تراش و بی‌نظیر می‌درخشند؛ علتش هم واضح است: ذکاوت وایلدر و شیرینی و شیطنت و شوق ذاتی لمون - و البته زوج فوق‌العاده‌اش، شرلی مک‌لین - که قادر است از دل هر اتفاقی، حتی جدی‌ترین‌ها، نکاتی نغز بیرون بکشد و البته مشاهدات و تجربیات بازیگری‌اش را هم به همین روش و بسیار ساده و بی‌تکلف در اختیار علاقه‌مندان بگذارد.

جک نیکلسون: «من بخشی از یک نسل [نسل بیت] بودم که با موسیقی جاز خوب و درست‌وحسابی و جک کرواک رشد کرده بود، و ما با شلوار کبریتی و پیرهن یقه‌اسکی می‌گشتیم و در مورد کامو و سارتر و آگزیستانسیالیسم حرف می‌زدیم و اینکه به دل جاده زدن چه طوریه.»

شخصیت واقعی نیکلسون، به اندازه بیشتر نقش‌هایی که ایفا کرده عجیب‌وغریب است. او فردی است که به قول خودش با نسل بیت بزرگ شده و سعی کرده در هر وادی که قدم می‌گذارد، تا آخرش را برود و پا پس نکشد. شاید دلیل رشد متوقف‌ناشدنی او که یکی از موفق‌ترین و پرآوازه‌ترین بازیگران جهان است نیز جدا از استعداد کم‌نظیرش، همین پافشاری و اصرار او بر تجربه کردن هر چیزی - چه سالم و چه گاهی ناسالم! - باشد.

داستین هافمن: «فکر نمی‌کنم کاری که نیکلسون کرد تعجب‌آور بوده باشه. چیزی که باعث تعجب بود این بود که اون گیر افتاد و تعجب‌آورتر اینکه که مردم دو دوره بهش رأی دادن.»

خوشبختانه مصاحبه داستین هافمن در کتاب «گپ‌وگفت با کاردرست‌ها» یکی از جذاب‌ترین‌ها است. هافمن بازیگر بسیار قدرتمند و محبوبی است که مطلب فارسی در مورد او خیلی کم پیدا می‌شود و اگر هم بشود هیچ‌کدام به پروپیمان این مصاحبه‌اش نخواهد بود. او شهروندی سرزنده، دوستی قابل اطمینان، مشاهده‌گری باهوش، هنرمندی مسلط، همسری عاشق‌پیشه و پدری دلسوز و منطقی است که هم بر